

Het oudste graf van Hengstdijk: Nicolaas Brouwers (1751-1805)

De oudste grafzerk op het kerkhof van Hengstdijk is die van Nicolaas Brouwers. Nicolaas was pastoor van Hengstdijk van 1796 tot zijn overlijden in 1805. Zijn grafsteen ligt rechts vooraan tegen de kerk. Behalve dat dit graf het oudste is, heeft het ook het meest bijzondere en uitgebreidste opschrift.:

SPES MEA DEUS*

Hier vooren ligt begraven
Den seer eerw. Heer ende Meester

Nicolaas Brouwers

Soone van Cornelius
En Joanna Stadhouder
Geboortig van Philippine
Eersten Pastoor en Rector
Dezer Kerke van Hensdyck
'T setert den jaere 1645
Den tyd van 8 jaeren
Overl. Den 6 januari 1805
In den ouderdom van 53 jaeren
Den welken naer veel Pieuse giften
Aen Kerck en Aermen van Hensdyck
En Philippine vast gesteld heeft
Veele Jaergetyden
Tot Lavenisse zyner Ziele

In deze Kerk gaf ik u menig Zalig Leer
Opdat G'Uyt heel uw Hert zoud Minne Uwe Heer
Nu lig ik sprakeloos geslaegen in De Boed
Bid Godt, Dat hij Myne Ziel vergunne 'T Eeuwig Goed

**) God is mijn hoop*

Volgens het opschrift was Nicolaas zoon van Cornelius Brouwers en Joanna Stadhouder. Hij is geboren in Philippine. In zijn overlijdensakte staat dat hij zoon was van Adrien Brouwers en Adrienne Stadhouder: we zien hier dus andere voornamen. Het was toen op zich niet ongebruikelijk dat roepnamen afweken van doopnamen en/of de Franse benamingen tijdens de Franse overheersing. Over de afkomst van Brouwers is verder (nog) niet veel bekend. Wel is te vinden dat in de periode 1750-1785 ene Cornelis Brouwers actief is als schipper/handelaar¹. Hij handelt in kruidenierswaren en thee uit Middelburg, zeep en "Hollandse kaas" van Terneuzen naar Philippine en dakpannen en timmerhout van Philippine naar Vlaanderen. Dit zou qua datering overeen kunnen komen, waarbij ook geboorteplaats Philippine een logische is. Philippine ligt op dat moment nog in open verbinding met de Westerschelde. Later, in 1780 is er ook een vermelding van Adriaan Brouwers, die eveneens met thee, tabak, en gedestilleerd op Rotterdam, Gent en Philippine vaart. De namen Cornelis en Adriaan kloppen wel met respectievelijk het grafschrift en de overlijdensakte. In 1770 en 1780 vinden we ook vermeldingen van schippers Nicolaas en Jacob Stadhouder(s). Dit zou kunnen betekenen dat ook moeder afkomstig was uit een schippersfamilie, wat op zich ook plausibel is.

-Later meer over het leven van Nicolaas Brouwers-

¹¹ <https://hdl.handle.net/21.12113/B363CCBB171C400C954E400D3D79CE33>

